

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ घुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

५३०

ग्रंथ नाम

सांगवली

विषय

कथा - पुराणे

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
नारिसीजीव जीउ भावसांडउनी ॥ १ ॥ सांडउनी देहबुद्धि
निबोपाधी ॥ मकतारिसीमवाधी ॥ दमपानिधीरुपाबुवा ॥ २ ॥
तुलसीपाबुपण ॥ जिनसिजिवेमारिसीपूर्ण ॥ नावरपाधालुनि
पानेसंपुर्णनिद्वैकिसी ॥ ३ ॥ निद्वैकुनिआपपरा ॥ निसंतान
कोरि ॥ ४ ॥ नौनुजीवलगसोयरा ॥ दुपाळखराघडेकेवी ॥ ५ ॥ जेवी
व्याधारनादेतेदृष्टी ॥ मासतीनकत्रयवैतकैटी ॥ तेव्याधारसयघो
टी ॥ तेवीनुसीभेटिसाधका ॥ ६ ॥ तुसीजेथेसाचारभेटी ॥ तुवाकेलियास
पादृष्टी ॥ संसारभेदाचित्रीपुटी ॥ जीगुणेंसीनृष्टिदिसेना ॥ ७ ॥ नदेखव
नीगुणादिष्टृष्टी ॥ दारवविसीनृष्टयत्रघदृष्टी ॥ त्यासीकदानकेदृष्टी ॥ भेटी
भेटिसीनुटीकदानपडे ॥ ८ ॥ जोनदानदेखीजेदृष्टी ॥ त्यासिकेवीहोये
दृष्टीभेटी ॥ भेटीसीकदानपडेनुटी ॥ हेहीगोष्टीघडेकेवी ॥ ९ ॥ जेसागर्भमा
नेचापोटि ॥ व्यासोनिमाउलीनदेखेदीही ॥ तंझीनिचेपेरिसीनकेनुरि ॥
तेविनुसीपोटिसाधका ॥ १० ॥ माताकळवळेनीयाळीता ॥ ने ॥ सेखीतेमाउ
लीतेनेणे ॥ तेवीनुजमाजीआशाने ॥ तुंबांप्रतिपाळणेनिजलोभा ॥ ११ ॥ जे

८४
(४४)
नमस्त्वा बाळ का कारणें ॥ मातावाटवी का हणपणें ॥ नेवी तुसनी निजज्ञान
सज्ञान होणें साधकीं ॥ ११ ॥ साधलियां तुसंज्ञान ॥ घितें ना ठवे मी तुंपण ॥ जी
उ विसरला जी उ पण ॥ अद्वय पूर्ण परमात्मा ॥ १२ ॥ आसो तु या बहु त गोठि ॥

नदुतां सद्गुरु द्वापादृष्टि ॥ करितां पै उ पायाच्या कोटि ॥ नदु
भेटि परमार्थी ॥ १३ ॥ सद्गुरु विये द्वापादृष्टि ॥ साधनें पळ ती उठा उठि ॥
ब्रह्मानंद को दे मृष्टी ॥ स्वानंद पुष्टी साधको ॥ १४ ॥ जालिया सद्गुरु द्वापाप्राप्त
उपनिषदाचा निजमयितार्थ ॥ साधकाच्या विया चढे हात ॥ द्वापासम
र्थ गुरुची ॥ १५ ॥ सद्गुरु द्वापासमर्थ ॥ गुरु द्वापा श्री भागवत ॥ बारवाणी लेजी
प्राप्त ॥ सुधमयितार्थ सोलिव ॥ नदुतां सद्गुरु द्वापादृष्टि ॥ मास्या मद्रव्या
आरिखागेवि ॥ रिद्यालयां ये को द्वापाचे पाद ॥ स्वानंद तुष्टि निज बोधें ॥ १७ ॥

संस्कृत प्राप्त परवडी ॥ सज्ञान सेविती स्वानंद गोडी ॥ गाय काळी आणी ना
बडि ॥ दुष्टि वाळुडी चवी ना ही ॥ १८ ॥ नेवी संस्कृत प्राप्त भाषा ॥ ब्रह्मासीपा
लद ना हि देखा ॥ तमये आमे दे वद लाये को ॥ साह्य निज सखा जनाईन ॥ १९ ॥

नाने नेथेवी जे नार्दन द्वापास वजाण ॥ आठा विसां व्याचें निरोपण ॥ गुहे गभीर्य
स्वानंद घन ॥ नेहि केले व्याख्यान ॥ आति सुध ॥ २० ॥ नेथें नाना विद्या उप

निज ॥ ३ ॥ सा नयु ॥ स्वयेबोलिलालीपती ॥ ब्रह्मस्थितीनिष्टं ॥ ११ ॥
 ब्रह्म ॥ त्वेपरिपुर्ण ॥ तेयेहेनमान आनुपान ॥ नरिचबुधियुक्तिसिमान
 आगम्यजाणसर्वीयी ॥ १२ ॥ नाहिदेह्यद्रष्टादर्शन ॥ नाहिध्ययेध्याता
 ध्यान ॥ कर्मकर्ताकारण ॥ मिंतुपण आसना ॥ १३ ॥ युक्तीनसाडिलाप्रा
 ण ॥ दृष्टांतीवार्त्तीआण ॥ पमाणेजालीआप्रमान ॥ वांथेंसीदीणविवे
 कजाला ॥ १४ ॥ तेथेंबोलनामौन ॥ आकारनासुन्य ॥ गुणनानिर्गुण ॥ स
 मुखजाणआसेना ॥ १५ ॥ असीब्रह्मचिनिजस्थिती ॥ दृष्टादृष्टाउद्यवा
 सीप्राप्ति ॥ आबळासिंकवसिस्थिती ॥ जनकैस्यारितीतरेल ॥ १६ ॥
 ब्रह्मस्थितीअतिदुर्गम ॥ हेउद्यवासीकवलेवर्म ॥ साधकाचेंसाधा
 व्याकाम ॥ उपावसुगमप्रसव ॥ १७ ॥ येकतिसावीनिरोपण ॥ ब्रह्मप्रा
 वृत्तीचेंसुगमसाधन ॥ सप्रेममगद्विजन ॥ तेमक्तिलक्षणदुरीसा
 ग ॥ १८ ॥ सुगमसाधनेब्रह्मप्राप्ति ॥ आबळासिलापकैस्यारिती ॥
 सायेंस्तोकिंदेवासिविनती ॥ उद्यवनदयीकरिल ॥ १९ ॥ श्लोक
 उद्यवउवाच ॥ सुदुष्टसामिमामन्ययोगचर्यामनासन ॥ म
 योजसाउमान्तिध्यान ॥ ब्रह्मजसाच्येत ॥ ११ ॥ टिका

38

पुर्वाध्याई ब्रह्मस्थिती ॥ सागीनली ते दुर्गमगती ॥ मोल्या साविका
प्रती ॥ हब्रह्मप्राप्ति साधेना ॥ ३० ॥ वस्तु वेत्तना आवेत्त ॥ सेविप्र
गटनानकगुप्त ॥ नकेले मुर्तकि ॥ आमुर्त केवी साद्यकां तेथे प्रवशु
आहे ॥ ३१ ॥ जे स्थूलना सुक्ष्म होये ॥ तेना हा वाक्ना साह ॥ जेथ पाहातां
पाहाण दोन्ही जाये ॥ ते साद्यकां होय के विप्रास ॥ ३२ ॥ जे दिसे न के
हृह्मणावे ॥ तव ते माया रूप नावे ॥ आतां ना ही चिह्न शो निसादाव
ने ते हि नाडावे साधकी ॥ ३३ ॥ जे प्रकार ना नके शुन्य ॥ तेथ न रिघ
ध्यये ध्यान ॥ त्या सिला जस्य यत्न ॥ ज्याने साधन स्पर्श ना ॥ ३४ ॥
जे न देवाब्दाचा चेहान ॥ जे नुडें मोना आत ॥ आंतु बाहेरि ना हि जे
थ ॥ काये साधकि तेथे साधवि ॥ ३५ ॥ ना हि आंतु बाहेरि विचारा ॥ तेथे
काय घरावे निधारा ॥ जेथ निर्धारहि पुरा ॥ घरावया घिरा घीरुन धरि
॥ ३६ ॥ साधकि स्थीर करावया मन ॥ कोहि न दिसे आवलबन ॥ येथे आ
वधे अज्ञान जन ॥ या सिंदुस्तर जाण हो योग ॥ ३७ ॥ या परि न जा म प्रसी
कदानच दे आवळो हाति ॥ मजतं व मानले निश्चिती ॥ दे आमु स्थिती दु
स्तर ॥ ३८ ॥ ऐसी ब्रह्मा चिब्रह्मप्राप्ती ॥ आशान आप्रयासे पावती ॥ तैसी

सुगमसाधनस्तिती॥ सागश्रीपतीरुपाबुवा॥ ३९ ॥ तुवानिजयामाप्र
 याण॥ माडिआसेवरेन॥ येथंतरावयाआज्ञान॥ सुगमसाधनसागी
 जे॥ ४० ॥ ह्यणोनिघातलेलोदंगण॥ धावोनिघरिले श्रीवरण॥ नुजगेलि
 यांअज्ञानजन॥ तरावयासाधनसुगमसांग॥ ४१ ॥ एकणियापरिसपाए
 उतारा॥ स्त्रियाबाळकाआतिसोणरा॥ तैसियाउपायेप्रकारा॥ साग
 यरासांगिजे॥ ४२ ॥ नुसावार्सद्वावपुण॥ आग्निनेणतिनाकज्ञान॥ ऐसे
 जेआज्ञानजन॥ तरावयासाधनसुगमसांगे॥ ४३ ॥ मनोनिग्रहआतिक
 ठिण॥ साधकांनेमवणासपुण॥ निजिआधीचिनिरोपण॥ उपावआपण
 सागनु॥ ४४ ॥ उधउवाचेमप्रायेतःपुढीकास॥ युंजनेयोगिनोमना॥
 विषेदेतसमाधानमनोनिग्रहकारि॥ ४५ ॥ टिका॥ ऐकदहणाक
 मळनेयना॥ सिणतासाधकसाधना॥ कदानाकळवमना॥ तेहि
 विवचनाआवधारि॥ ४६ ॥ निग्रहहावयानिजमन॥ साधकसाधी
 निप्राणापान॥ यासिद्ध्युनियांमन॥ जायेनिद्यानितक्ताळ॥ ४७ ॥
 चालुनियेकातिआसन॥ मनोनिग्रहीजेसावधान॥ यासहि
 चकुनियांमन॥ जायेनिद्यानितक्ताळ॥ ४८ ॥ मनोनिग्रहिआ

॥३॥

५०
ह्रीं हाटि॥ हृणो निरि घाले गिरि कपाटि॥ ह्या सिद्धि ठकु निमन से
वटि॥ जाय उग उठि चपळ वें॥ ॥ ॥ ये कि व्याकळाव या मन॥ यजु
निबै सल व्यान॥ तंव मने कैले व्याना व्यान॥ जाग्रतिसप्र व्यान मये
॥ ॥ ॥ ये कि व्याकळाव या मन॥ यजु निबै सले व्यान॥ तंव मने कैले व्या
ना व्यान॥ जाग्रतिसप्र व्यान मये॥ ॥ ॥ मनो निग्रह करिता देख॥ मन
खवळ वळे व्याधिका व्याधिक॥ मनो नेमि सज्ञान लोक॥ सिणलें साधक
साधनि॥ ॥ ॥ वारा बांधवेल मोर॥ व्यागि प्राणवल आवचट॥ समुद्र
घोट वेल घोट॥ मन व्यास निष्ठ हंती नय॥ ॥ ॥ आकाश करवेल चौधडी
माहा मेर बांधवले पुडी॥ सुन्या चि मुळ वेल नरडी॥ तही मना आवोडी व्या
णिवार॥ ॥ ॥ काळ जिंकवेल तहता॥ निमृबनी लासेल सता॥ परी मनो
निग्रहा चिवाना॥ तुज विण अच्युता घडना॥ ॥ ॥ मन तापसांत काळुखी
मन नेमला नेमठी॥ मन बळिया माजि माहा बळी॥ करिरांगोळी धोर्या
ची॥ ॥ ॥ मन रं द्राते तळि पाडि॥ मन ब्रह्म याते हट चि पाडी॥ हें सीमना वारव
टी खोडी॥ आपल्या वोटी नावरे॥ ॥ ॥ आसंत साधनि साधक सिणता॥ मने ज
यो नये चि हाता॥ तुज वांचुनि अच्युता॥ मन तहता नावरे॥ ॥ ॥ अस्तसा

५ शुनिनिर्वडी॥मनेजयोआणितांजोडी॥तंबसिद्धिचिदाठआडातुडी॥तेणें
 हीमनजाडीसायकां॥५॥तुसीदुपानव्हतांजाण॥सायकांकदानागवेम
 न॥तुंतुष्टल्याजनाईन॥मनपणेंमनस्वयेविर॥५॥सर्वभावेनरिघ
 तांकारण॥सायकांकदानागवेमन॥मनानिगहार्थजाण॥तुस्याचरणा
 शरणरिघावे॥५॥श्लोक॥ठद्यठवाचि॥आथातआनददुष्टपदांबुज॥
 हंसाश्रयेरनरविदलोचन॥सुखंनुविश्वेश्वरयोगकर्मणि॥स्वमायया
 मीविहतानमामिनः॥३॥टिका॥कमवापनीकमळवदना॥कमवा
 लयाकमळनयना॥नामिकमळीकमळासना॥तुबाबुद्धज्ञानअपिले
 ॥५॥यातुस्याचरणीचेंचरणामृत॥तुस्यादुपगज्यासिहोयेप्राप्त॥मना
 जयोद्याचाअकिन॥नेहोयविरक्तभवभवो॥५॥तुस्याचरणामृता
 चिगेडी॥मनेजयातेनाकाजोडी॥आधीव्याधीभवपात्रातोडी॥स्वा
 नदकोडीसायकां॥५॥सकळसाधनाचेंनिजसार॥योगसारव्यविवे
 कसधर॥यासाराचेंनिजसार॥तुसीभक्तिसाचारश्रीदुष्णा॥५॥जा
 णोनिभक्तीचेंरहस्य॥भजनप्रेमलोघलेमानस॥तंचिविज्ञानराजहंस
 भजनसारांशसेविती॥५॥कायावाचाआणिमन॥सद्भावेंसदासपन्न

ऐसियां म कानुसेचरण ॥ स्वानंदे पुर्णदुमती ॥ ६५ ॥ धर्म अर्थ काम मो
 दासि ॥ सांगे साधने साधि द्यासि ॥ विकळ जालियां साधनासी ॥ येसा
 द्यकाषपावो ॥ ६६ ॥ तेसीनं वतु सी म कीन के ॥ तुज मजनां जिवे पावें ॥ म
 नासि विद्य कदा न पवे ॥ से त्वि म न नागवे विद्यासी ॥ ६७ ॥ जैसुयी आ
 णि खद्योतासि ॥ भेटि होये साव कासी ॥ त डी विद्य क मा पासी ॥ धिरय
 वियासी ॥ न धरिती ॥ ६८ ॥ पडता पंचानना चिद्याणि ॥ होय मद गजां पळ
 णी ॥ ते बीतु स्या भावार्थ मजनी ॥ होयें विद्याणी विद्यावि ॥ ६९ ॥ येणें वि
 निम्र ये सुख संपन्न ॥ तुझा चर सी जे न न्ये नारण ॥ द्यासि नातळ जन्म मर
 ण ॥ मांईतर विद्य ते कैचें ॥ ७० ॥ येणें भावे जे न न्ये नारण ॥ द्यासि तु सनि
 ज चरण ॥ स्वानंदे सदा करि विपु ॥ जेनी काम घेनु वछासी ॥ ७१ ॥ मकी सु
 तोवर निर्मळ ॥ नव विद्यार सीरं सी कजळें ॥ तेथें तुसे चरण कमळ ॥ विकासा
 कै वळ भावार्थ सुखें ॥ ७२ ॥ तेथे स्वानुभवै क मर ॥ जे पावो नियां अरवार
 कुच बोने दितां केसर ॥ आ मो द सार सेविती ॥ ७३ ॥ तेथें विवेकी परम हंस ॥
 ते सरोवरीचे राज हंस ॥ चरण कमळी करु निवास ॥ आ मो द सुरस सेविती
 ॥ ७४ ॥ होकी आनंजि शासु आया आशी ॥ तेहि ते द्या सरोवरि वसती ॥ परिक

(58)

ध

मळा मोरनेण ॥ तद्दीं क्रीडती कमळा तळिं ॥ ७६ ॥ ऐसिया सोव्या मळा
 सि ॥ तुनारिता दृषी कैदी ॥ एवं जे जे लागु मकीसी ॥ आपावो यांसी आपेना ॥ ७७ ॥
 आवें करितां तु सें मजन ॥ तु सावाये होसी प्रसन ॥ तु सी प्रसन तो तु
 संचरण ॥ स्वानंद पुर्ण वरुषती ॥ ७८ ॥ तु विस्वमुति विस्वस्वर ॥ ब्रह्मा
 दिका चारिस्वर ॥ तु साजालिया असयं कर ॥ मळां मव मारु स्वरुना
 ॥ ७९ ॥ या परि मजन मुखें ॥ मळां तारि सी निजाम सुखें ॥ तेणे सुखी
 ये निहरिखें ॥ आनि सें तो वें दुलसी ॥ ८० ॥ एवं व्यपेक्षितां मळां जन ॥
 तु निज सुखे करि सी पुर्ण ॥ तु जे नरी वती कारण ॥ ते मायेने जा मोहिलें
 ॥ ८१ ॥ जे तु साचरणा सी विमुख ॥ ते मीही न देखती सुख ॥ चरतें वा
 टें मी गिनी दुःख ॥ मायेन मुखें ते केले ॥ ८२ ॥ यजु नि तु संचरण घ्यान ॥ ८३ ॥
 करि तो या गया मक्रिया शान ॥ तेने साय को होये बघन ॥ खवळ
 अमिमान इषा ग्रहें ॥ ८४ ॥ पुर्व श्लोकीचा चरण ॥ ८५ ॥ न्माय घामि वी
 हितान मानिनीन ॥ टीका ॥ हाची श्लोकीचा अंती लचरण ॥ उपक
 मुनीयां आपण ॥ पंडिताचा शाना मिमान ॥ अमळ पुण प्रकारी ॥ ८६ ॥
 आही शान आही योगी ॥ आही प्रवर्तक कर्म मागी ॥ आही श्रोत्री

6

॥ ८५ ॥

पवीत्रजगीं॥ आमचा मार्ग अतिशुध॥ ५॥ लोके केवळ आशान
तैसे आह्मी न हो अपण॥ आमच वचन प्रमान॥ सर्वांथी जाण श्री कृष्ण
॥ ८॥ आह्मी शानते हें मानुनि दृढे॥ शानाभिमाने केले मुढे॥ पांडी हें होउ
निगर्वा रुढे॥ दुःख दुर्वाद सो गिती॥ ९॥ आमि माना ऐसा वैरि॥ आन
नाही सौ सारी॥ तोही शानाभिमाने करी॥ घाली दुस्तरि स्पर्शान॥ १०॥ आ
सो हे आम कांचिकया॥ जे चुकले मकी पंथा॥ थाला गिना ना परि च्या
वथा॥ देहे अहंता सौ सिती॥ ११॥ जीहि मकी सिविकुन चित॥ जाले
आनन्य शरण गत॥ या मिता न तु जग नाथ॥ निज सुखें निज मक्त ना
द विसी॥ १२॥ तुसे जे कां मक्त जेन॥ जीहि मकी सिविकिला प्राण॥ हा सि
न मगतां ब्रह्म शान॥ सहज जाणव सावे॥ १३॥ तुझे करि तो निज मज न
म कां सिके दोन बाधी विद्यु॥ सुख होना सुख संपन्न॥ हेन वल कोण गा वि
दा॥ १४॥ ३४३ वाच॥ किंचित् मक्त तवेन दरो बंधो दासे छुन न्यत्रा
रणेषु पु यदा म साहं॥ योरोचय सह मृगेः स्वयमीश्वराणां श्रीम
किरीट नट पीडित पाद पीठ॥ १५॥ टीका॥ विद्यु न बाधी तु स्या म
क्ता सी॥ हेन वळ न वेह पीकेरी॥ तु मुलो मक्ति प्रेमा सि॥ मक्तां धी

न हो सी सर्वदा ॥ १६ ॥ जेतु जयनन्य वारण ॥ तु सर्वदा या
 धीन ॥ ते चिंथां थीचं निरोपणं ॥ उधव व्यापण सांगतु ॥ १७ ॥ हो
 उनि निज दासां धीन ॥ मडुरा निपुर विसी व्यन ॥ से खिंतु जन
 मिळे चिंमोजन ॥ मुके लयां पान माजीचें ॥ १८ ॥ उमये सेने चिदेव
 टि ॥ रात्र सुट ना के डाडी ॥ ते ये सा सिसीर या चि बोटी ॥ से खीर या
 चि घोडी तुं घुसी ॥ १९ ॥ तु सा मुकुट ना कळ वेदासी ॥ ते य मकाचाचा
 बुकले खा विसी ॥ देखतां सक वि कारा या सी ॥ रणी घोडी घुसी निजा
 ग ॥ २० ॥ वागार घर निर्यादीति ॥ च्या डी घोडी चहुं हाति ॥ घुतान लज ॥ २१ ॥
 सी श्रीपती ॥ मका धीन निश्चिंतुर सा ॥ २२ ॥ बंदी साड विल ज्या सी ॥
 तो उग्र सेन खा मी वरी सी ॥ उचि य मीचे काटी सि ॥ से खि गाईरा वसी
 नदी च्या ॥ २३ ॥ व्यासा तु योरा योरां चि मातु ॥ तु चि मिळे निगा वळ्यां आ
 तु ॥ उमउ प्यां चि खा सि मातु ॥ दो दे ना चतु या चे नी ॥ २४ ॥ न ह्यण सी सोव
 ले वों वळे ॥ प्रय दुके वळ गा वळे ॥ याच ति उचि रुक वळे ॥ खान द मेळ
 दुलसी ॥ २५ ॥ द पदी च्या पति सा के डी ॥ ने स ति जाली सी वळ ग डी ॥ गे
 पिकांचे निज आवडी ॥ कडी विकडी ना च सी ॥ २६ ॥ पण कळ सुन
 ना पाही ॥ कांटा मोड लागे पिका च्या पार ॥ ना पाव धां लागे नाही

78
तिदोहि॥तुकां टालवलाही फेडिसी॥५॥खादि बाईल दुर्वासासि
द्वारपावतुंब लिपासि॥ऐसा मकां घी नबु होसी॥वचनेवर्तसी दासा
च्या॥६॥दैवानुऐसें ह्मणसी॥गोवळवें सयमानिसी॥नेतुजन धुडेद
षीकेरी॥तुपुज्य होसी सुरवर॥७॥पुर्व श्लोकिचें पद॥श्रीमक्तिरीटत
टपीडीन पादेपीटः॥८॥टिका॥ईदचद्रप्राणिमहेंद्र॥ब्रह्माब्रह्मस्यति
प्राणिनाकर॥ऐसें पुज्यजेकाईवर॥नेहातुसैकीकर श्रीदक्षणा॥९॥तु
झे व्यासनाचे पादपिबि॥यांच्या मुमुट मणी च्याकोटि॥धर्षणी मणका
रउवि॥नमस्कारी दाटी सुरवरा॥१०॥तुसी आशानमनिता॥ब्रह्मादि
काचीपेमायां॥साट बाजे जी तवना॥नरांची ते कोण॥११॥तुसे आशे
मेणे जाण॥वायुवागवीनेम संप्रा॥१२॥सुपेचालबीदीनमान॥तुसे
आशेमेणे गोविदा॥१३॥तुसे आशेचा मये भागी॥समुद्रमयादानु
लंघी॥तुसे आशेन योगी॥वसुधैव कुटुंबाकृते॥१४॥तुसे आ
शेचि आगाययोरी॥त्वयें मये वंदिसिरी॥नोहिस कोळें प्रेळये करि
आशेबाहेरी कदाननिद्य॥१५॥आशेका॥मीनं वनं द्वाचा सिरारी॥उग्रेसे
नाचि सेवा करि॥माझी येकेठी योरी॥मिथ्या मुरारी ह्मणसील॥१६॥तु
वापादुन कावाचें दांत॥गुरुपुत्र आणीला एथें॥ईद्रकला मानदाने॥

(8)

गोकु वि अदुत वरुनां ॥ १८ ॥ ईतरां विगोष्टि कार्सी ॥ होउ निवछे वरु
पासी ॥ वेदाली विले विद्यासी ॥ सेखिंगो बळा होसी नंदाचा ॥ १९ ॥ बाण
कैवारा लागुनी ॥ सीउ आली अतिकोपोनी ॥ तोतुवां जिकिला आर्य सुणी
सारंग पाणी विश्वम्बरा ॥ १९ ॥ तुसी भेटि व्यावयाकारणें ॥ उक्ते वावा हिजेना
रायेणें ॥ ब्राह्मण अपयु द्वारानेणें ॥ तुसी भेटि वाउणें सर्वदा ॥ १८ ॥ तुमक
काज पंचानन ॥ सयकरा वया आजेन ॥ श्री सागरी रिघोनिया जाण ॥ कृष्ण
नारायेण भेटले ॥ १९ ॥ दोही पेटीची परवडी ॥ संत जाणति आवडी ॥ दोघा
हि मिठि पडलि गाडी ॥ निजा भोगी पामेन ॥ २० ॥ दुष्णी विरालाना
रायेण किं नारायेणामाजि देण ॥ दोघाना ही नमहि दो निपण ॥ स्वरूप ॥ १९ ॥
परिपुण्य कहे ॥ २१ ॥ तोतुवां कात कैवारी ॥ लिळा विग्रह आवता
रधारी ॥ आवतार धर्मा सिनाना परा ॥ दिनेश्वारी श्री कृष्णा ॥ २२ ॥ यापरि
गातुपी कैशी ॥ अगधमहिमा तुजपासी ॥ येचि आवतारी आह्वासि ॥ प्र
तितीसि पै आले ॥ २३ ॥ आखड ऐश्वर्याचि स्तीती ॥ आना वृत्तरान स्यु
ति ॥ अद्वयानंदा नाही चुनि ॥ अच्युत निम्बिती याहेतु ॥ २४ ॥ ऐसा
तुं अनंत अपरां पर ॥ नियं ह्याई स्वराचाई स्वर ॥ तद्रितुं मक्त कर

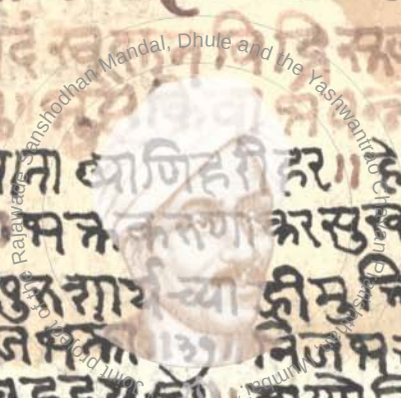
१११॥

रि

तोहि प्रकार आवयाही ॥ २६ ॥ पद ॥ योरोचय सहमगः स्वयमी
 चराणां ॥ टीका ॥ देवांदुर्लभजोनमस्कारा ॥ तीतुरीसां अणीवान
 रा ॥ हेमदे सिरामचद्रा ॥ लिळावताराचेति नाट्ये ॥ २६ ॥ तुवांबोलावे
 दनपाकरनी ॥ घालागिवेद निष्टसावयानी ॥ तोतुंबानरोचोका ॥ गुजप
 जोचोनिसागसी ॥ २७ ॥ तुसेंज्ञानमकळवेदशास्त्रा ॥ तोतुविचारपुस
 सीवानरां ॥ अनुसरोनिहा निपा मंत्रां ॥ उपाएद्वारावर्तसी ॥ २८ ॥ आ
 ग्नीचिंष्यवदाने प्रांजवे ॥ कंदनैविजे यज्ञकाळ ॥ तोतुवानरांचिवन
 फळ ॥ स्वासिद्धावबेसं ॥ हेसेंनकांचेनिजप्रमा ॥ प्रतिपा
 ठिसीमेघशामा ॥ यातुजमाजिनाहे विनाम ॥ तुआमारा मजगाचा
 ॥ २९ ॥ नवचाषवंधो ॥ तुअंत्यामिनिजसरवा ॥ परमाहृद
 यस्तुदेखा ॥ तुजमाबिभुतामोतिकां ॥ मित्रअवांकांआसना ॥ ३० ॥ तु
 जडातेचेतविना ॥ मुढातेंशानदाता ॥ सकळजिवाचाआनंदविना
 तुझियाचित्ताजगनादि ॥ ३१ ॥ माहापिबायाचेंसरबुद्धदेखा ॥ तोप्र
 पंचयुक्तआवांका ॥ तुहृदयस्तनिजसरवा ॥ सकळकांसुखदाता
 ॥ ३२ ॥ ऐसानुं सर्वांचाहृदस्थ ॥ सर्ववेंदयेंतुअतिसमर्थ ॥ जाणसीहृदई

(१)

चावृतातु ॥ स्वामिदूपावंतुदिनाचा ॥ ३४ ॥ यापरिगाहृषिकेनी ॥
दिनदयानिजमकांसि ॥ ऐसीयासांदुनिस्वामिसि ॥ कोणघनघासि
मजल ॥ ३५ ॥ उद्यउवाचे ॥ तंहाखिलाहृदयितेस्वामा
म्रीता नांमसवायंदस्वामिदिसजतकोनु ॥ कोवाभ
जकिमपिसंगयेनु ॥ तंहाखिलाहृदयितेस्वामा
नः ॥ ३६ ॥ टीका ॥ विधाना व्याणिहरीहर ॥ हेमायागुणीगुणवतार
तुमायानियतार्स्वर ॥ मत्तकसणाकरसुखदाता ॥ ३७ ॥ घातुसीकरी ॥
सि तांनिमकी ॥ व्याजीपुरुषार्थव्याहीमुक्ति ॥ मत्तलोटांगणीये
ती ॥ येकदीप्राप्तीनिजमकांसि ॥ ३८ ॥ निजमकांचमनोगत ॥ तुचिजा
णतामगवंत ॥ हृदईचहृदयस्ते ॥ जाणोनिसर्वार्थतुदेसी ॥ ३९ ॥ सा
वार्थचेमोक्तेपण ॥ जाणतातुयेकश्रीदक्षणा ॥ तुजवेगवहेलसण
व्याणिकासिजाणहेकबना ॥ ४० ॥ ऐसास्वामीनुउतमेतम ॥ तुसनि
साधकांसुरवपरम ॥ व्याणिकनाहोतुजसम ॥ तुस्वामीपुरुषोत्तम
सर्वांचा ॥ ४१ ॥ तुसर्वांचास्वामिहोसी ॥ परीदक्षणाचनिजमकासी

१४
अग्नीविशादी नानाबाघेसि ॥ तुवाप्रहादासिसोडविले ॥ ११ ॥ तुज
मक्तांची ह्मपाप्रबळ ॥ उतानचरणाचे नाने बाळ ॥ करुनियां वैरा
ग्येसीळ ॥ घुवासिअटळ तुवाकेले ॥ १२ ॥ धात्रेबुबंघुविमिश्रण ॥ तु
ज ॥ जालाअनन्यचारण ॥ घाचेहपेस्तवजाण ॥ सकळीरावणउ
द्यरिला ॥ १३ ॥ छळेबांधलेबळीसी ॥ सेखिह्मपाउपुजलीकैसी ॥ हा
चेद्वारीं द्वारपाळहोसी ॥ निजलाजसिसांडुनी ॥ १४ ॥ ऐसीमक्तक
पातुजपासिं ॥ मक्तहृदयस्तुजाणसी ॥ ऐसियासांडुनिनिजला
मिसि ॥ कोणघनाघांसीमजला ॥ देहादिरं द्रियेजेसुखभासे ॥ ने
तुसेतोसुखावलेचो ॥ तानुसकळसुखसमावेचो ॥ असवआन
यासें ॥ निजमक्ता ॥ १५ ॥ सातुजाणतीतुसामहिमा ॥ तुसानियांचा
अमदआसा ॥ मक्तप्रियेपुरुकोतमा ॥ तुसासुखाचिप्रेमा ॥ आप्रमेय
॥ १६ ॥ तुसेसेवेचेनिसंतोष ॥ मक्तसुखावलेनिजमानसें ॥ हासिदे
हृदयजन्मदुख ॥ स्वप्नीहीसन्मुखेकदानकृती ॥ १७ ॥ तुस्यामजनसु
खेतुसमक्त ॥ विवाईआसोनिविरक्त ॥ राज्यसमुद्रवळयांकिता ॥ थुं
कोनीसांडितुछे ॥ १८ ॥ सकळमोगवैमवेसी ॥ स्वर्गआलियांम

कं पासि ते उपक्षीति तया सी ॥ जे विसाज हं सी गो मये ॥ ४० ॥ जे वि
 नद बें मजना बाठाई ॥ ते तु सुख रूप करि सी पाहि ॥ देहि आस तो चि
 वि दे ही ॥ सर्वा गै सम साम्य ॥ ४१ ॥ ऐसा स्वामि तु हृषी के री ॥ सदा ति
 व सी निज म कं पासि ॥ कवि ण ब्रु ना हि से वै सि ॥ कै से ह्य ण सि ने ऐ क
 ॥ ४२ ॥ जा ण न लग पर दे ना सि ॥ पान स्व र ना ही से व सी ॥ म कं नि के
 द पा ह्णि सी ॥ तु ह्द य नि वा सी पर मा मा ॥ ४३ ॥ से वे ला गि न न गे य
 न ॥ नारी र क पृ न ल ग नि जा णे ॥ तु स र गी ते वि लि या म न ॥ तु स्या
 न द ध म नु पृ सी ॥ ४४ ॥ तुं तु पृ न के री सी ऐ से ॥ सा उ सी प्र पंचा पि से ॥ ४५ ॥
 त्रि गु णे सी त्री पु ठि ना री ॥ आ न या स मि या हें ॥ ४६ ॥ नि मि ष्यो नि सि
 प्या चें व्या पार ॥ तु से नि चाल तो सा चार ॥ तु स से वे सि वि मुख नर ॥ ते
 पा मर आ भा ग्ये ॥ ४७ ॥ तु सी से वा सु ख स्व रूप के वळ ॥ नी सि उ प द्यु नि या
 वरळ ॥ वि रा यं चे वि रा य क ले ॥ जे सर्व काळ वा छि ती ॥ ज्या वि रा यं ॥ ४८ ॥
 चा वि रा य ले न ॥ बि या नि ज सु खा करी ना सु ॥ ज न्म मर णा चा वि जा सु
 दुः ख आ सो सु भो ग वी ॥ ४९ ॥ यां वि रा यं चे वि रा य दा ने ॥ ई द्र म हि द्र द प
 चित ॥ या ते मज नी जे विषय स्वर्य ॥ ते हि नि श्चि ते आ भा ग्ये ॥ ५० ॥ तु सि या

10

॥ ४१ ॥

॥ ४५ ॥

॥ ४८ ॥

दमपातुसेमक्तः सुखसंपन्नोऽति समर्थः संसारी होति आति विर-
 क्तः ॥ हेनबलयेथेनकदेवा ॥ ६० ॥ तु सचरणरेणु जेसे विती ॥ पृथुजनका
 दिनपती ॥ हाईद्रादिके वंरिक्ती ॥ पायां लागती रिघिसीयी ॥ ६१ ॥ आक-
 ल्प करितांत पस्तीती ॥ ज्यासि घीचिनके प्राप्ती ॥ यासि दीमक्ता न-
 रणयेनी ॥ एवं अष्टमक्ती रेसीतुली ॥ ६२ ॥ आणिके साघनेन करि-
 तां ॥ तुसे मजनी ठेवितान् चिता ॥ सर्वसिद्धि होति कारणगता ॥ स्व-
 भावती मक्तासी ॥ ६३ ॥ आपततुसे उपकार ॥ मक्तां सिद्ध डल आपा-
 र ॥ यासितैचि चडे प्रयोपकार ॥ हरेचरणी साचार जैवीर ॥ ६४ ॥
 कां तेंचि विराले पण ऐसे ॥ जेवी प्रतिबिंब बिंबी प्रवेको ॥ घटाका निच्या
 निआका हो ॥ हाई जे जैसे महादाकारा ॥ ६५ ॥ ऐसे तुज माजिन वीरता ॥
 प्रयोपकार नये हाता ॥ जो पुरवी सर्वस्वार्थ ॥ यासि विसरतां व्यः प्र-
 पातु ॥ ६६ ॥ तप उवाच ॥ तेंचो पया प्रपचिक मम सवश ब्रह्मा
 युक्ता पापि दहन मृदु मदः स्मरंती ॥ यो न बहिष्कृतो मम मुनि
 विद्युन्वत् ॥ चार्थे ये सुवपुषा स्वगतिं व्यनक्ती ॥ ६७ ॥ टीका ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com